

GAZETA POPORULUI

Feaș politică-culturală

Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an . . . . . 15 Cor.
Pe o jumătate de an . . . . . 7 Cor. 50 fil.
Pe 3 luni . . . . . 4 Cor.

Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI”, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI”
Nagyszeben, Rosenanger 14
(Strada Peștelui)

Inserate și anunțuri se primesc la administrația gazetei.

Un sir cu litere mărunte întâia-oară 30 fil.
a doua- și a treia-oară 20 fil.

Înțelepciunea tăcerii.

Tot gospodarul cu bună rânduială, obiceiul său este la capătul fieștecareia dintre săptămâni, să-și încheie socotelile, însemnându-și bine în cărticica sa căștigul ori perderea suferită. Un asemenea prilej potrivit pentru dare de seamă, este îndeosebi capătul anului, când, pe lângă intrate și ieșite de bani ori de alte de acestea, omul își dă seama și de adaosul și scăzământul suferit cu privire la cele ale sufletului și inimii sale. Ar dovedi apoi lipsă întreagă de pricepere a vieții și a rosturilor ei, dacă trăgând odată cineva danga și scoată și văzând întocmirea ei de scăzământ ori adaus, nu s-ar gândi a se chivernisi pe viitor după cea mai bună chibzuință a sa, pentru a-și asigura pe de-o parte profitul, sau a-și acoperi și îndrepta socoteala, unde găsește scăzământ și greșelă...

Tot aşisderea sunt zile mari și în viața unui popor întreg, zile de judecată și scoată, când trebuie să-și dea seamă înaintea sufletului său și a conștiinței sale, despre faptele lui. Prilej de învățământ și îndreptare sunt totdeauna zilele aceste, și semn de serioasă luare aminte. Pentru poporul nostru mai tare, răsboiul mare al lumii întregi, a fost prilej greu de judecată aspră și de scoată....

Au fost puține neamurile, — azi o putem spune pe dreptate — care să se fi împiedecat de mai multe opreliști și să fi întâlnit în drum mai negre prăpastii ca poporul nostru! Greutăți din lăuntru și primejdii din afară, asemenea de amenințătoare. Noi am trecut, ca să întrebuițez o vorbă a sf. apostol Pavel, ca prin foc...

Iată-ne acum ajunși în fața viitorului, care, nu ne prea surâde, nici măngăie cu vorbe bune, cum fieștece om o poate cuprinde cu mintea sa. Trebuie să tragem și noi puțină dungă sub socoteala noastră, pentru de-a pricepe de unde venim noi și încătrău să ne îndreptăm pașii de-acă înainte.

Noi Români, avem multe păcate, trebuie să o mărturisim fără de nici un incunjur. Ne place vorba multă, și fu-

gin de lucru unde numai se poate. Vorbă prin gazete, vorbă la școală, vorbă în familie, vorbă în tot locul. Vorbim când trebuie dar adese și atunci când tăcerea ar însemna aur și miere. Noi nu știm să ținem taină, să tăcem, să punem pază gurii. În viața unui popor, clipele de tăcere trebuie să fie cele mai mari ale sale! Lucrurile cu adevărat mari totdeauna s-au făcut și se alcătuiesc în tăcere. Cine a auzit vreodată, — ca să mă folosesc de-o asemănare, — cum cresc și-și înalță coroanele lor bogate, stejarii? Toate cresc și se desvoaltă în tăcere. Vulturul cuvintelor tot aşisderea arare, și leul își deschide glasul său abia când trebuie. Numai vrăbiile sunt gureșe și păraiele umflate de ploaie și de murărie fac zgromot. Însă bine știm, că nici vrăbiile și nici păraiele ce se umflă când plouă, nu au decât puțină însemnatate. Așa sunt și unele popoare: le place să vorbească, să spună, să torăie ziuă și noaptea. Una din greșelile de căpetenie ale poporului nostru, este taman această neștiință a tăcerii, a păstrării de taină, a închiderii în sine atunci când nevoile lui grele o cer aceasta.

Cuvintele mult și cei dela orașe, oamenii cu carte și învățătură, dar tot deopotrivă grozav îl ia gura pe dinainte și pe țărani și țărancile noastre. Sunt lucruri sfinte, pe cari omul rostindu-le, se află totdeauna în primejdia de-alături în noroiu. Sunt cugete ce nu trebuie rostite niciodată, pentru de-a nu fi batjocorite. Asemenea sunt taine mari și în viața popoarelor, ce trebuie să părizite cu cea mai deplină evlavie. Am avut prilejul, să aud lucruri îngrozitoare ce s-au petrecut în privința aceasta pe satele noastre. Pări nedrepte, clevertiri, hulă și batjocură, n'au fost arareori pricina dreaptă a atâtore nenorociri ce ne-au păscut. Aceasta este întrădevar una din greșelile noastre cele mari, ce zguduie ființa și temeliile neamului nostru cu atâtă îndârjire.

De tot cuvântul deșert, zice Scriptura, ce va rosti omul, va trebui să-și deie seamă în veacul acesta și cel ce va să vie... Războiul lumii, pe lângă alte învăță-

minte ne-a arătat deci cum și când să tăcem! Despre celelalte păcate ale noastre, vom scrie altădată.

Alegerea de mitropolit în Blaj.

Gazetele ungurești se ocupă, zi de zi, cu alegerea nouului mitropolit dela Blaj. Se răspândește tot felul de știri ce se năjuiște arăta, că cercurile bisericii unite sunt înțelese pentru a alege de mitropolit pe P. S. episcopul de Freajă, căci stau la cârma bisericii, nu au stabilit încă persoana pe care o vor alege. Se știe doar că sinodul de alegere are drept să aleagă trei candidați, pentru a-i recomanda regelui spre întărire și astfel nu-i vorbă numai de singură persoană. Fapt e însă, că guvernul a numit doi comisari pentru alegere, pe fostul ministru Ugron și pe deputatul Sieghescu. Cel din urmă e și preot, dar și deputat guvernamental și trebuie să știm, că de dragul dumnealui, guvernul a stricat obiceiul și n'a mai numit de comisar pe unul dintre episcopii uniți. La cea din urmă alegere de mitropolit comisar preoțesc a fost răposatul episcop Pavel din Oradea-Mare. Nădăduim, că frații uniți vor ști să apere și păzească sionul lor, alegându-și un păstor vrednic.

Situația (starea) guvernului.

Greu este să ține cumpăna între partidele războinice din parlamentul unguresc. Ministrul Wekerle a crezut că va câștiga pe cei mai mulți deputați pe partea sa, dacă va da țării un program nou alcătuit pe temeiul votului obștesc. Dar gândul acesta până azi nu l-a putut duce încă la izbândă, căci tot fostul ministru Tisza a rămas stăpân peste mersul lucrurilor și hotărârile parlamentului. Chiar acum d-l Tisza vrea să nimicăască planul pentru vot obștesc, care ar aduce însă cu sine căderea guvernului de față.

Ministrul Wekerle s'a dus Sâmbătă la Viena și a fost primit de M. S. regele Carol,

pentru că să-i aducă la cunoștință cei care pregătește contele Tisza. Totuși au fost primiți de rege și ministrul Apponyi și Hazai. Se zvonește că guvernul va trimite acasă pe deputați pentru ca să facă alegeri nouă. Dar este esemenea cu puțință că însoți guvernul să-și dea mulțumita, deoarece azi e greu să se facă alegeri.

Tot Sâmbătă a mai fost primit de domnitor la sfat (audiență) și episcopul unit Dr. D. Radu, care a fost trimis de biserica unită, pentru a se plângă că ministrul nu este învoit să împărtășească și biserica lor, de aceeași ajutoare bănești, împreună cu celelalte biserici din patrie.

•

roșul. În dîrnicul ernii avea căpșuni însângerate cât nucile de mari și garoafe înflorite cât vrăbiile. Umblase Ianoș mult prin lume. Nu mai puțin de 14 ani a fost stat în slujba unor grădini boerești din Craiova și Iași, așa că grăia neaoș românește, vorba nanei, „ca pe apă“.

Cum și unde să înghebea prietenia, nana Zamfira va fi să înțeleagă. Deșteptul că Ianoș mergea când și când la nana și apoi nana la Ianoș care, în schimbul plocoanelor și mai ales al clondirului îmbuat, bucuros ținea școală, răspunzând la necurimatele întrebări și lucrând cu nana împreună, odată în „raiu“ baronului sau aiurea la flori, alături la altoi, legumi, vițe de vie și c. l.

După cincă lecție, care a dăinuit din zori până la ameazi, grădinarul spunea la toată lumea, că „ucenică“ dibace, istea și ascultătoare ca nana Zamfira nu s-a pomenit. Lecțiile nu îndurau potignea decât cel mult până și aprindea Ianoș baci pipă din nou. Norocul, că astăzi se întâmplă cam des și pe indelete, tutunul ce purta fiind mai totdeauna jilavos. Altcum nu știa nici eu, cum ar fi răsbit bietul Ianoș a da răspuns atâtorei întrebări. Mi se pare, că el însuși prăsia tutunul.

Din ceea-ce mi-a povestit nana Zamfira știau, că grădinarul a început lecțiile prin a-i arăta nanei din fir în păr croială „raiu“ și glăsuind cam astfel:

„Ori cât de mândre, florile nu esă la iveală decât în pajiște tunsă, atât de binevenită și prielnică ochiului. Desbracă de pajiște minunatele noastre poeni, dealuri și povârnișe dosnice și apoi zi frumuseții de afară rămas bun! De vrei croială îndâmnică și estină, sapă, cu hărlețul, grădina încrăpată și încolăciată și îngrijită și greblă se mințele de iarbă, 3 sau 4 soiuri, în amestec cu tot atâta iarbă engleză (zizanie), cea mai frumoasă din toate. Dacă a cumpărată nu te înduri, seamănă floarea ce rămâne din fân neburuenos. Cu ajutorul a 2 sau a 3 scândurele late, poți croi în pajiște figuri după plac, mici și mari. Decât „morintă“ între blane sau altă bidiganie cocoșată, negreșit mai bine, în largul pajiștei, un gruiu sau rotocol întins și puțin cucuiat împodobit cu flori la fel. Decât earashi clinuri, stele sau alte figuri colțurate, hotărât mai bine rotunzite, încărvă peptozate, aruncate în pajiște eacășa pe nimerite și figurile purtând flori una de un fel și alta de altul. Vetre pleșugite ce s-ar ivi în pajiște le petești cu glii de aiurea ori semănând eruri. Tot așa poți cărpi ori desființa o figură sau alta, fie că n'ai destul răsad, fie din altă cauză.“

„De cărări strâmte, cotite oable ca luminarea sau cufundoase să te ferești ca de ucigă-l toaca, întellegând cărările în grădina de flori. Cu atât mai practice sunt cărările late și deci încăpetoare, prunduite, serpuind în largi târcoale și tocmai la înălțimea pajiștei învecinate, nu mai adânci.“

„De dragul privileștiilor, care ridică frumusețea și desfață privirea, sădește trandafiri înalți, liliacul și alte tufe pe mezuină ori prin unghere soroase, iar florile mărunte înspre mijlocul grădinei de așa, ca ochiul să poată răsbată pretutindeni. Cu iedera ori condurul doamnei îmbracă trunchiuri golașe, zăbrele sau păreți. Înălță și-am croit foșoul din prăjini țapene și numai doar acați (salcami) vineți cari, preste 10 ani cel mult, îl va încalcă cu sură cu tot, roind an de an sumetenie de flori mari și mândre de

are să îñhoalbe ochii satul întreg. Decât acoperiș pe foisor mai bucuros văd un du-lău cu oala'n cap. În grădina de flori, pomii n'au ce cauță nici purceii sau doară ieziș Diale. Si acum lasă-mă, nano, să-mi îndop pipă din nou.“

După spusele nanei, cam așa cuvânta Ianoș și nana Zamfira îndopă minunățiile auzite și văzute cu amândouă urechile și amândoi ochii ei de leoaică.

„Nană Zamfiro“, i-am zis, ca să mia răsuful o leacă, „dacă nu-i cu supărare, am să te descos azi fir cu fir, cum ai descusut dia pe Ianoș baci. Spune-mi te rog, din câte a făptuit Ianoș aici, ce a mai rămas până astăzi?“

„Ce să rămâne?“ a fost răspunsul. „Mai nimică: cei 2 acați vineți, 1 trandafir galben „moșonil“, 4 tufe de liliac, iedera, lăcrămioarele și încolo pace. Tot ce mai vezi aici, până și croială la multe figuri și iarba premenită și brăduleții au eşit din mâinile astea?“ — „Harnice mâni și vredice de arătat faptele lor. Dar să-mi arăți acum, fie și în pripă, multele răsaduri de flori unde și cum le prăsăști?“

Drepă răspuns nana Zamfira m'a poftit înspre mezuina surii, alătura căreia se întindea, în bătaia soarelui, un strat tărânos, cam 7 metri lung și preste 1 metru lat. Astă era „școală“, în care nana Zamfira prăsia răsaduri de flori an de an, adesea îndoit sau întreit mai multe decum îi trebuia. Un capet al școalăi purta răsadniță, încirpată dintr-un coș (părcan) de blane groase și deasupra o fereastră mare, acoperită cu rogojină de trestie. Sub coș era o groapă, 2 schioape adâncă, umplută cu frunziș bine călcat, în amestec cu tot atâta gunoiu proaspăt de v. sau cai. Asădată o răsadniță călduță.

Dar să dăm cuvânt nanei Zamfira care, în graiul ei scurt, dar răspicat și măduvos, m'a lămurit astfel.

„In preajma iernii sap adânc, cu hărlețul, atât rotocolul și figurile cât și școală, punând apoi balegar putred din greu. Primăvara sap din nou, deocamdată jumătate școală, o greblez și împart în tăblițe de câte 1 metr. Câte tăblițe atâtea soiuri de flori pot prăsi, din semână, sade ori pueți. Răsadniță împărtășită și ea, prin scândurele, în tăblițe mici, cuprinde de o lătură măraniță de o șcioapă, ear de cealaltă nășip spălat și asprisor, pentru flori năzubăse, sade mici de agriș, de iazomie, trandafiri și așa mai departe.“

Măraniță o căpătasem de giaba la început. De mulți ani încoaci o pregătesc eu, din compost trecut printr'un ciur rar.

„Si, nană Zamfiro, cum pregătești compostul?“ Răspuns: „In cutare ungher ascuns am o groapă încăpătoare, în care aruncă când se brodește: cotoare netrebnice, plivitură, găinăț, sănge, cenușe udată, funingine, pene jumulite, drenje, zoiu din gunoiu, maturatura de pretutindeni și îndeosebi frunziș din amândouă grădinile, uneori și var fărămițat, tărită de lemn și putregaiu. La căte 3 sau 4 ani pun sluga de aruncă compostul prin ciur și adăugând multișor nășip mărunt capăt măraniță sfârmicioasă din belșug sau „paprică de flori“, cum îi zicea Ianoș, care punea paprică cu pumnul în chiar toate măncările așa că nu m'aș fi mirat de-l vedeam punând și în pipă.“

„Cu Paprica-baci, nano dragă, nu scapi de mine“, i-am zis, întrebând mai departe.

Nana Zamfira și florile.

(Continuare.)

După cina ce a urmat colindărei prin sat, subcristul am durmit boerește, fiind obosit și asternutul molatic, proaspet și curat ca helciu. Dimineața m'am scutat totuși deodată cu găinile, dacă nu înaintea lor. Eșind apoi prin curte, am zărit pe nana Zamfira deretecând printre flori. Purecase buruienile abia mijite și acum rânduia râna scormonită cu degetele răschirate.

Ne-am salutat asemenea unor prieteni vecchi. Nana era cu plivitul pe îsprăvite și ca să nu o stingheresc, am dat grădinuții roată, perândând cu ochii mirați întreg cu-prinsul, foisor și rotocol, figuri înflorite, brăduleți și c. l.

N'a trecut mult și nana Zamfira a încopciat vorba de povestea, pe care la cină o încheiașe „deocamdată“. Din spusele dânsesi țin a împărtăși iată ce.

La îndemnul și din însărcinarea baronului, grădinarul Ianoș (așa îl chiama) a crezut grădinuța nanei așa de „din temelie, înzestrându-o cu tot ce trebuia: flori îmbo-bocite, pajiște semânătă, foisor, trandafiri liliac și c. l. așa că nana Zamfira a luat în primire toate de-a gata.

O lună mai târziu și nana era prietină la cătăramă cu Janoș. Nu care cumva iubitele cetitoare să bănuiască te miri ce, iai apărarea nanei destăinuind, că Ianoș avea în afară de nevastă și 5 copii, două slăbi-ciuni omenești: pipa nu-i cădea din gură decât poate în somn și, între noi rămâne vorba, era dușman neîmpăcat a păharelor — goale. În ale grădinăriei însă meșter ca el n'ai fi găsit de umblai cu opinci de oțel. Nu flori sau legumi sau doară pomi, firicele de iarbă nu era să nu-i știe Ianoș numele și

Pe când eram acolo, nana Zamfira avea flori multe, vre-o 20 soiuri. Bucuros aș descrise fiecare soiu îndeosebi, pentru ceea ce mi-ar trebui să intregi din „Gazeta Poporului“. Atâtă amar de loc nici vorbă să-mi încuviințeze On. Redacție, mai ales acum nu, în vederea păcii îndelung dorite. Să-mi îngăduie totuși a descrie în puține cuvinte, câteva din florile ce am văzut în grădinuța nanei și vrednice de răspândit și aiurea pe sate. Rugându-mă dar, acum la spartul târgului, și eu de cuvânt încep cu

Begonile, pe care le întâlnim adesea cu sutele, în parcurile și grădinile orășenești. Deseori să ţin în vase, dar le mai place în liber. Puține alte flori sunt așa mândre. Păgubă numai, că n'au miros, asemenea, celor mai multe flori aveau frumoase. Multele soiuri de begonii, simple sau învoalte (pline), strălucesc în colori luminoase de o felurime nesfârșită, afară de vânăt. Izbutesc bine în arșița soarelui și pământul fiind gras, fraged și adânc săpat. Florile se părândează de primăvara și până dă bruma, care le stâlcșează.

Prăsirea e foarte ușoară, neavând decât a sădi, în săpătura greblată *tuberculelor*, un fel de modâlcă negre, care seamănă a jingle mici. Cele dintău tubercule se cumpără de-a gata. Puii, tuberculele și ei, se năresc treptat și, preste un an sau 2, înfloresc la fel cu floarea-mamă. Preste vară se udă des, seara pe răcoare. Prăsirea din sămânță anevoieasă fiind, rămâne în grija celor pricepuți, ca de pildă nana Zamfira.

Condurul Doamnei (numit și lobindrag ori sultănele) se numără între florile cele mai prețioase. Înfațisarea e a unor curperi acățători, încărcați de elegante foi rotunde și flori viu zugrăvite aurii, stacojii, cireșii, vărgate, stropite sau pestrițe în fel și chip, după soiu. Prăsirea se face din răsad semănat prin Martie. Nu arareori răsare din boanele împrăștiate ele de ele. Bine se intramă mai ales răsadul strămutat deocamdată, firește la depărtare mai mărișoară. Ciupitul celor dintăi vârfuri sporește rămurirea și deci bobocii. Florile se ivesc mereu, uneori până dă gerul.

Floarea soarelui (sora soarelui) învoală se prăsește sămânând câteva boane unde rămân și pe mai departe. Cere soare și udături din belșug. Compost sau gunoiu putred cât de mult. Pământul trebue ţinut în neîntreruptă curățenie, săpând în 3 rânduri. Soiul cu flori simple n'are ce căuta printre flori.

Nalba învoală are, știut e, cotoară puternice, 1–2 met. înalte și semânând a buchete uriașe cu flori cât trandafirii în cele mai felurite și gingăse colori, după soiu. Sunt și cari înfloresc numai al doilea an. Ernează nesupărată, dacă se acopere cu puțin frunză. Prăsirea din semânță ori sade mici ţinute sub sticlă, în răsadniță. Nalba iubește soare și pământul adânc săpat. Se seamănă prin Maiu sau August, pe seama anului ce vine. Cere udături îmbelșugate. Cotoarele desflorite se cioantă, ne mai având rost. Gunoiu trebuie mult.

Săbiuțe (secerele, secerne) e numele unor flori, ale căror foi seamănă a săbioare. Inspire vârful cotoarelor se ivesc multe flori mari și lucind sărbătoarește în colori și amestecuri căte și mai căte. Nici nu cunoște în parc sau grădină, priveliște mai fermecătoare și luminoasă decât un rotocol sau brâu de săbiuțe în plină floare, mai ales dacă coloarea lor e la fel. Prăsirea însăși e foarte

ușoară, tocmai ca la begonii. Cepele săbiuții ar trebui sădite în pământ mănos, cald, și bine pregătit. Dacă prin Maiu sădim alte cepe, înadins păstrate, dată e puțină a dobandi săbiuțe înflorite din Iunie și până în Octombrie. Ernarea cepelor cari puiază an de an, e la fel cu a usturoiului.

Garofițele chineze (cuișoare) și multele lor soiuri, adese stopite, vărgate ori tărcate, se osebesc prin aceea, că sunt răbdurii, ușor de prăsit și bogate în flori mândre. Șireagul colorilor începe cu alb curat ori gingăș trandafiriu și ia sfârșit cu negru-vișiniu barsonat. Semănatul urmează prin Martie. După ce, prin strămutare deocamdată, s'a intramat bine-bine, răsadul se pună unde are să înflorescă, în depărtare de 30–40 centim. Garofițele chineze înfloresc în dricul verei, prin Iulie și August. Mult mai anevoieasă e prăsirea cunoscutelor garoafe.

Lăcrămioare (cereluși, mărgăritărele, sulfetele). Astfel se chiamă drăguțele flori d'albe ca laptele și mirosind dulce și frumos. Decât lăcrămioare învoalte, trandafirii sau având foi tărcate mai bine soiul cu flori simple, adus din pădure. Din un singur puer înrădăcinat dobândim cu vreme cu sutele. Priincios lăcrămioarelor e pământul bogat în compost sau putregaiu, încătva umbrat. Un subțire asternut de frunziș le place.

Micsandrelle (numite pe alocarea micsunele, șivoi sau foaltine, foalchine), copii răsfătați ai nanei Zamfira, sănt de multe feluri. În vedere avem aici micsandrelle învoalte de soiu ales. Binevenite sănt mai cu seamă cari seamănă a buchete pompoase, alcătuite din flori mari, scăritoare și mândru colorate.

Din cauza gingășiei înăscute a micsandrelor tinerele, prăsirea e anevoieasă și împreună cu migala ca la puține alte flori. Pacostea e, că răsadul adesea lâncezește, perind rând pe rând, dacă am fi semânând în pământ ca de obiceiu. Cauza sănt rămasătatele datorite gunoiului. Voiu arăta deci firește în pripă, cum ar trebui să mânecăm.

Semănatul se va îndeplini prin Martie în pământ îngrăsat cu mult putregaiu sau mranită. Micile fire de sămânțe se însiruează în brezude umplute cu nășip spălat și aspru. Nana Zamfira semănase în nășipul răsadniței. Micsandrelle cu muguri subțiri se înlătură ca neavând flori învoalte, cari se ivesc, știut este, din muguri scurți și umflați. Răsadul ales se va strămuta unde trebuie după o ploae caldă ori măcar seara pe răcoare. Stropitul cu apă curgătoare se reînnoește de căte ori pământul amenință a se usca. E dela sine înțeles, că pământul dintre micsandrelle trebue plivit și săpat de 3 sau 4 ori preste vară.

D. Comșa.

Învățăminte din Sfânta Scriptură.

Când Manasi, împăratul jidovilor, stătea prin Vavilon, avu răgaz să se cugeze la toate fărădelegile, ce le-a săvârșit în viața sa. Năcazul l'a adus la pocăință. „Si fiind în năcaz, a căutat fața Domnului Dumnezeului său și s'a zmerit foarte înaintea feții Dumnezeului părinților săi. Si s'a rugat cătră dânsul și la auzit pe el și a as-

cultat strigarea lui și l'a întors pe el în Ierusalim la împărația lui și a cunoscut Manasi că Domnul însuși este Dumnezeu“ (II Paralip. 33, 12–13). Cetind aceasta istorie, tot omul păcătos trebuie să prindă curaj: Manasi era încărcat cu păcate grele, dar n'a fost părăsit în năcazul lui. Dumnezeu își întoarce fața să spre toți cei ce-l caută cu credință.

Iov zise cătră Domnul: „Cu auzul urechii te-am auzit mai nainte, iar acum te-a văzut ochiul meu. Pentru aceea m'am zemerit pe mine și m'am topit și m'am socotit pe mine pământ și țărăna“ (Iov. 33, 5–6). Dumnezeu a primit smerenia lui Iov, i-a schimbat starea lui și l'a binecuvântat.

David se rugă: „Miluște-mă Dumnezeule după mare mila ta și după mulțimea îndurărilor tale șterge fărădelegea mea“ (Psalm 50, 1–2). Pentru că zemerit înaintea lui Dumnezeu, prorocul Natan a zis cătră David: „Si Domnul a iertat păcatul tău, nu vei muri“ (II Impăr. 12, 13).

Când prorocul Isaia cunoștu vinovăția sa înaintea Domnului, strigă așa: „Vai mie că sunt pierdut; căci sunt om cu buze necurate și locuiesc între popor, care are buze necurate!“ La acest strigăt a venit la dânsul un Serafim, având în mâna un cărbune de foc luat dela altar și atingându-l de gura prorocului, acesta a auzit cuvântul de deslegare: „fărădelegile tale s'au șters și păcatele tale s'au curățit“ (Isaia 6, 5–7). În numele său și al tuturor celor măntuitori a putut să spună prorocul despre sine: „Mulțămescă-ți și Doamne, că te-ai măniat pe mine și ți-ai întors mânia ta și m'ai miluit pe mine. Iată, Dumnezeu este măntuirea mea; nădădui-voi spre dânsul și mă voi măntui și nu mă voi teme, pentru că măritea mea și lauda mea este Domnul, și s'au făcut mie spre măntuire“ (Isaia 12, 1–2).

Când apostolul Petru se găsea la lacul Ghenezaretului, căzând la picioarele lui Isus a zis: „Ieși dela mine, că om păcătos sunt, Doamne!“ Dar Măntuitorul ii răspunse: „Nu te teme!“ (Luca 5, 8–10). Mai târziu acest apostol scrise creștinilor: „Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, carele după mare mila sa a doaua oară ne-a născut pe noi spre nădejde vie prin învierea lui Isus Hristos, din morți, (I Petru, 1, 3).

Păcătoasa aceea, care și plângă păcatele la picioarele lui Isus, a auzit din gura Măntuitorului trei vorbe măntuitoare: „Iartă-ți păcatele tale! Credința ta tea măntuit! Mergi în pace!“ (Luca 7, 38–50).

Zachei, mai marele vameșilor din Ierihon, dorindu-se după măntuire a voit să vază pe Domnul Hristos. Când și-a mărturisit nedreptățile cu cari a năpăstuit pe semenii săi, a primit îmbucurătorul cuvânt de deslegare: „Astăzi s'a făcut măntuire casei acesteia! . . . Că a venit Fiul omului să caute și să măntuască pe cel pierdut“ (Luca 19, 10).

Temnicerul din Filippi, tremurând căzu înaintea lui Pavel și lui Sila și zise: „Domnilor, ce mi se cade să fac, ca să mă măntuiesc? „Primind cuvântul măntuirii s'a bucurat că toată casa sa crezând întru Dumnezeu“ (Iap. Ap. 16, 29, 34).

Iubite cetitorule, învață din aceste pilde, ce să faci, ca să se umple de bucurie și sufletul tău!

Amnestie. Un rege bun și milostiv.

După cât aflăm regele nostru Carol a îndreptat o poruncă către ministrul Vázsonyi, în care spune că drept mulțumită pentru nașterea fericită a unui tinăr feier de craiu unguresc, vrea să ierte (amnistie) pe toți aceia, cari zac în temnițe și s-au dovedit vrednici de iertare.

Știri din Rusia.

Stările din Rusia sunt atât de tulburi, încât e cu neputință să ne facem o icoană despre ele și să spunem cum se vor descurca. Trotski și-a dat abzicerea și pe aceeași cale a pornit și tovarășul său Lenin. Se spune că și Crilenco, comandantul armatei rusești, e pe ducă.

Statul comisarilor poporului a hotărât să se mute din Petersburg, care acum e aproape de front, la Moscova.

Se vestește că socialistii din Moscova nu sunt mulțumiți cu pacea dela Brest-Litovski și au protestat împotriva ei cu tărie. Aceasta hotărâre a lor a adus-o la cunoștința consulatelor celorlalte țări, spunând, că la pertractările de pace cele mai multe partide politice n'au luat parte, de aceea ei nu pot recunoaște pacea încheiată acolo.

Sovietul rusesc ar fi hotărât să pună capăt răsboiului din lăuntrul țării și să întindă mâna de pace și Ucrainei și Cazacilor conduși de generalul Alexeiev.

Cum mânăie Wilson pe Ruși.

Wilson, președintele statelor unite a telegrafiat consulului american din Moscova următoarele: Aș vrea să mă folosesc de prilegiul, pe care mi-l dă adunarea sovietilor din toată Rusia, pentru ca să exprim (rostesc) simțeminte sincere ale poporului din Statele Unite în aceea clipă, când puterea Nemților a străbătut pentru a înfrângă lupta pentru libertate, a-i lăua izbândă și a pune dorințele Germaniei în locul dorințelor, pe care le are poporul rusesc. Din nenorocire guvernul Statelor Unite nu poate acum să dea ajutor simțit, deși ar vrea să întindă acest ajutor. De aceea aș vrea să asigur poporul rusesc, că Statele Unite nu vor scăpa nici un prilej, pentru ca să asigure Rusiei putere deplină și neatârnare și ca să așeze din nou în locul de frunte, pe care l-a ocupat în viața Europei. Poporul Statelor Unite sprijinește din toată inima năzuințele Rușilor, de-a se elibera de sub jugul guvernelor apăsătoare și de a-și croi singuri soartea."

Câtă armată vrea să aducă America.

Fostul președinte al Statelor Unite Taft a ținut o cuvântare în Pittsburgh, în care a spus, că trebuie să se facă o pace dreaptă. Pentru asta antanta trebuie să învingă în apus pe Nemți. America socotește că răs-

boul mai ține doi-trei ani și de aceea înarmează cinci milioane de oameni, ca să-i trimită în Europa.

Wilson și România.

Intr-un cuvânt mai nou, pe care îl va ține Wilson, așa spune o știre mai proaspătă, va răspunde cancelarului german și va cere ca să i-se dea României hotarele vechi. El va arăta și simțeminte călduroase ale Americii față de România.

Pace cu România.

În săptămâna, care s'a strecut dela îscălirea păcii din Buftea, veștile despre înțelegerea puterilor centrale cu România nu prea sunt din cale afară de bogate. Împăternicul țării românești, ministrul Argetoianu, după-ce a primit condițiile (punctele) pe care le-am publicat și noi în numărul trecut, a plecat la Iași pentru a se înțelege amănunțit cu guvernul român. Joi, în 14 Martie, se întoarce iarăși la București, ca să urmeze sfătuirile, cari deastădată vor pune temelie la o pace sigură cu monarhia și aliații noștri.

Noile sfătuiri nu se vor ține la Buftea, ci la Cotroceni, în palatul regelui Ferdinand, în aceeași sală, în care, cu un an și jumătate mai înainte, s'a hotărît intrarea în răsboiu a României.

Condițiile (punctele) pe care le-au pus puterile centrale, le-au lămurit întrucâtva gazetele noastre. E vorba adecă să se îndrepteze pe viitor granițele Ungariei în acest chip, ca Românilor să nu le mai fie cu puțină și năvăli peste munte și a atâca pe neașteptate țara noastră. Asfel se va muta hotarul dela spatele Sibiului, mai spre Râmnic, peste coama munților. De asemenea cred gazetele ungurești, că băile de cărbuni dela Petroșeni trebuie mai bine apărate și de aceea cer dela România să ținutul muntos, care se întinde peste pasul Surducului, până la Târgul-Jiului. Prin trecătoarea asta se va clădi o linie ferată, pentru că să se aducă mai ușor bucate din Oltenia în ținutul acesta de băi, care e foarte sărac. La Orșova și Brașov nu se știe până unde se va întinde pe pământ românesc viitoarea noastră graniță. Atâtă insă e sigur, că numai cu vre-o 25 mii de locuitori români se va spori țara noastră, fiind celelalte locuri, pe care le cerem, multoase și păduroase.

Bulgaria vrea să capete Dobrogea întrăgă, iar dorințele Germaniei le spune o mare gazeta din Berlin în chipul următor: Germania prețuiește mai pre sus de orice câștigul economic, pe care l-ar primi la pacea cu România. Înainte de toate deci Nemții cer o parte mai mare la dobânda petrolului și făgăduință, că România le va da pe viitor bucate destule din recolta sa. Despăgubire de răsboiu Germania nu doresc, dar nu va plăti lucrurile rechizitionate din țară, cari fac cam un miliard (o mie de milioane). Constanța să rămâne portul României pentru negoțul său pe mare, nu numai în interesul său, ci și ca să formeze o legătură între Germania și Asia, peste Marea Neagră.

Până când puterile centrale își dau pe față în chipul acesta dorințele lor față de România, antanta să și primește la fapta pe care a săvârșit-o. Ministru englez Balfour a spus, că ei nu-i mai pot ajuta României, iar gazetele din Paris sunt pline de laude

și vorbe măgulitoare vorbind despre viteja soldaților români, dar nu pot să ajute nici ele cu nimic. Ba în zilele trecute foștii tovarăși ai României, Rușii, au dat în vîlăg contractul pe care l-a făcut antanta cu Brătianu, în August 1916, ca să arate gândurile mari, cu cari au intrat România în răsboiu lumii.

Înăță primește Basarabia toate gazetele spun, că România poate să șt-o ia, dacă îi va fi cu putință, ceea-ce de altminteri nu va fi greu, deoarece armatele noastre au cuprins acum Odessa, făcând un cerc de fer în jurul Moldovei, care în chipul acesta e incunjurată ca o cetate.

Ce a spus ministrul francez Clémenceau?

In ciuda vîrstei de 80 de ani cei apăsați umerii, ministrul președinte Clémenceau a ținut în parlamentul francez o foarte înflăcărată vorbire despre răsboi, cu scopul sădăt că să însuflarească pe francezi în preajma luptelor grozave ce se vor începe pe frontul apusean. Între altele a zis următoarele:

„Noi purtăm un răsboi de apărare a libertății. N'am altă dorință decât ca să-mi mantuiesc țara din starea în care se găsește acum. Un mare popor din răsărit, care sute de ani a trecut prin încercările răsboiului, are vorba, că acela va rămâne biruitor, care va putea crede în biruință să cu un pătrar de ceas mai mult decât alții (Aplause). Așa zic și eu. Politica mea urmărește ținta, ca să țin sufletul și curajul țării în mijlocul încercărilor fără păreche în care trece acum.“

Ministrul a vorbit despre francezii cari au ajuns prizonieri germani, despre mandria ce trebuie să o simte fiecare fiu al națiunii franceze, apoi a urmat așa:

„Soldații noștri sunt admirăți de toți. Fără frică, veseli și cu încredere stau la posturile lor, iar când le vorbești de dușman, cu liniște te lasă să înțelegi, că toate opiniile dușmanului se vor istovi înaintea frontului (Aplause). Doresc și eu pacea, dar chiemând pacea cu glas tângitor nu se poate nimici militarismul prusiac (Aprobări). Politica mea din lăuntrul țării e aceasta: Eu port răsboi; politica din afară așadar: Eu port răsboi. Si voiu purta răsboiul până la cel din urmă pătrar de ceas, că cel din urmă pătrar de ceas va fi al nostru“. (Aplause pe toate băncile.)

Cu aliații noștri o ducem bine. Rusia ne-atrădat, dar noi ducem răsboiul înainte. Ministrul a combătut în urmă pe socialistii cari credeau că răsboiale nu vor mai fi cu putință, și a încheiat vorbind despre pacea ce au făcut-o Rușii. „Din partea noastră adăugăm: Vorbă multă ispravă putină.“

Economie.

Râia la animale.
(Râia cailor).

In toate răsboiale de până acum s'a dovedit, că boalele lipicioase atât la om cât și la animale s'au lătit mult mai repede

ca în vreme de pace. Iar în răsboiul de acum, dintre toate boalele lipicioase la animale, *râia cailor* a luat întinderea cea mai îngrozitoare. Putem zice fără să mărim lucrul, că cei mai mulți cai dela miliție au trecut cel puțin odată peste această boală primejdioasă. Din pricina locului, timpului și imprejurărilor nepriincioase, pe foarte mulți dintre ei, afurisita boală i-a și pustit. Te doare inima când vezi retrăgându-se spre lăuntrul țării, șiruri lungi de cai, care sunt numai umbre de cai, schelete acoperite cu piele și murdărite cu hâra râii, umplând pe urma lor șanțurile drumurilor cu stâruri hădoase.

Sau pustit mulți și de alte boale, aşa că numărul lor în toate țările care poartă răsboiu, să împușcăt foarte mult.

După potolirea răsboiului va trece multă vreme, până ce economul va ajunge la câte-o vită bună de prăsilă. Trebuie fiind mare, prețul lor are se fie ridicat. De aceea toate statele indată după încheierea păcii vor împărți, adeca vor vinde econo-

milor cu un preț mai mic toți caii dela miliție. Fiecare econom care a mai avut cai, ori ar vrea să aibă, să fie pregătit la asta de cu bună vreme și fără întâzire să-i cumpere, pentru că deși sunt slabii și rău ținuți, pe lângă o îngrijire bună și nutrire corăspunzătoare iute se vor întări.

Vreau să dau câteva povești despre boala mai sus amintită, ca plugarii noștri să fie pregătiți și înarmăți la timp cu toate cunoștințele de lipsă spre a-și vindeca vitele lor cu succes, dacă vor fi încercate de această boală uricioasă.

Inainte de a arăta modul cum putem vindeca râia, să vedem mai întâi ce e râia și cum se arată.

Râia la cai se arată prin niște mici bubulițe acoperite cu o coajă subțire. Aceste bubulițe se fac pe piele, mai cu seamă acolo, unde părul e scurt: pe cap, pe grumazi sub coamă, pe deșerturi, pe față din lăuntru a pulpelor, la subțiori. Calul râios se scarpină mult; la locu-

rile unde se scarpină părul începe să cadă, iar bubulițele se văd bine; unele din bubulițe plesnesc, din ele curge un fel de materie apătoasă-gălbăie, pielea se îngroașă, se sbârcește și se acopere cu un fel de mătreață numită și hâră.

Râia e un parazit (animal mic), care cu ochii nu se poate vedea, trăiește în canale săpate sub piele, unde se și prăsește și cauzează o mâncărime de nesuferit.

Râia o capătă mai ales caii rău hrăniți, neîngrijiti și îndesuiți în grăjd; apoi se lătește prin atingerea cu alți cai râiosi, ori când se culcă în locul lor, când se țesă ori perie cu țesala ori peria unui râios, când se acopere cu țotul sau hamul râiosului și altele.

Indată ce economul bănuiește că unul din caii săi are râie, numai decât îl deschilește de ceialalti, apoi face de știre primăriei, care la rândul ei chiamă pe medicul veterinar, ca să constate boala și să vadă ce e de făcut. Medicul veterinar de stat vine pe spesele statului.

Până atunci economul cuminte nu stă cu mâinile în sân, ci încearcă căte ceva, doară e bunul său și cu bunul său poate face ce-i place, vorba e că încearcă să-și scape viața de belea.

Ori-ce mod probat de vindecare duce la bun sfârșit, dar trebuie să ai răbdare, zi și noapte să ții mare curațenie atât în grăjd, cât și în curte, iar hainele să-ți fie curate și să te speli adeseori pe mâini, fiindcă râia calului trece și la om.

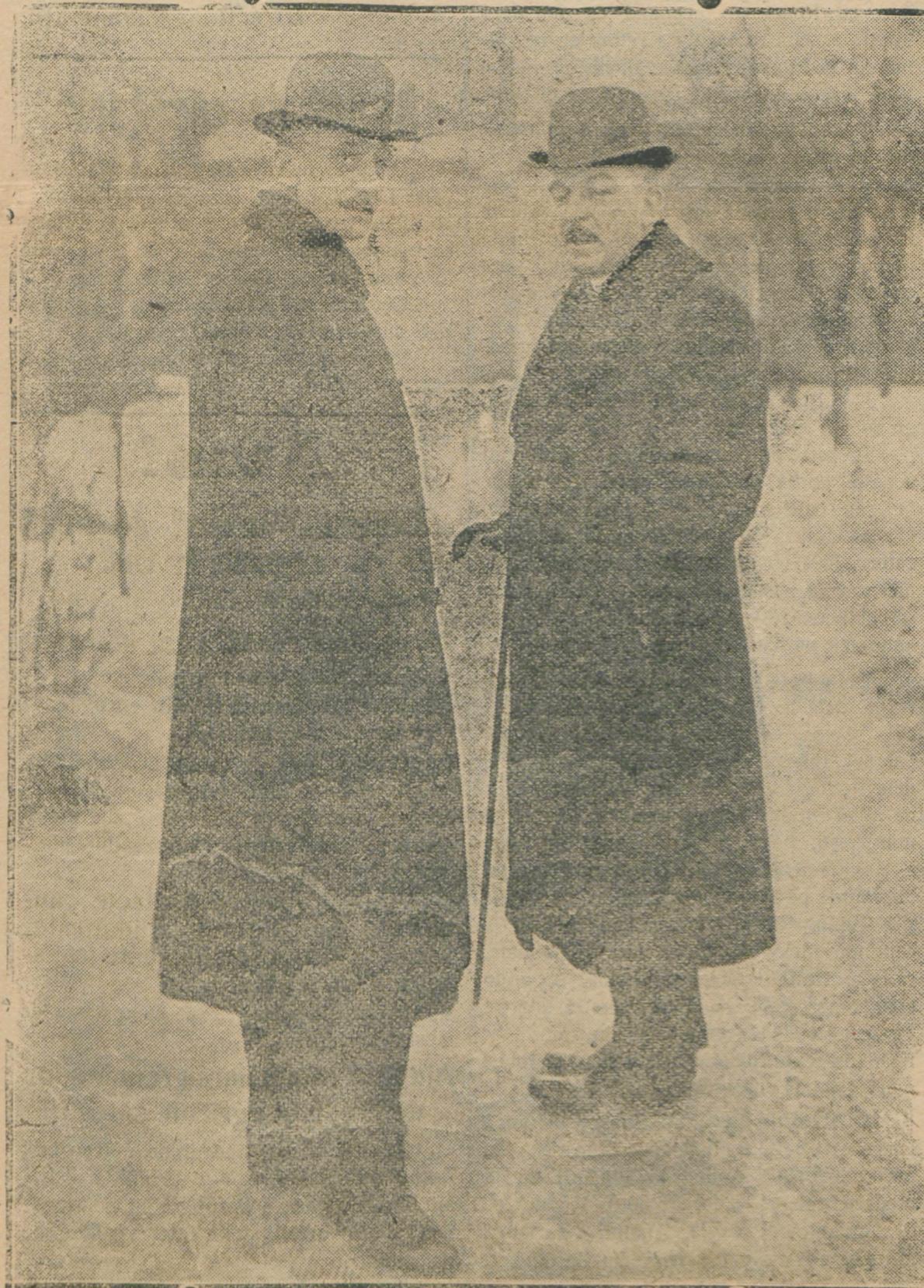
Să nu uiți a nutri bine calul râios, pentru că boala îl slăbește rău și numai caii bine nutriți, iar pe din afară bine curățați se vindecă repede și sigur. Boala se vindecă mai repede primăvara și vara, când caii sunt la pășune și fac mișcări libere; mai cu greu se vindecă toamna și iarna, când sunt siliți se stă în grăjd.

În cele următoare voi descrie căteva metode de a vindeca caii râiosi, dar trebuie să spun, că dacă cineva și-a ales un metod, să-l urmeze pe acela până în sfârșit și să nu le amestecă pe toate ca'n oala țiganului, că nu se va alege nici cu un folos, ci numai cu muncă zădarnică, timp și bani perduți.

Paul Tofan, medic veterinar, militar.
(Urmează).

Czernin și Kühmann.

Chipul nostru de azi înfățișează pe cei doi bărbați însemnați, cari au fost încredințați din partea Germaniei și Austro-Ungariei, să înfăptuiască pacea cu Rusia și cu România. De prezent (acum) se găsesc în București, unde pun la cale învoiala cu Români.

Răvașul săptămânii.

Sibiu, 17 Martie.

Aviz! Vestim pe onorații noștri cetitorii și abonenții, că ne-am schimbat locuința și de acum ori-enei s-ar trimite, abonamente ori serisori, să se adreseze așa: **Gazeta Poporului, Nagyszeben, Rosenanger 14 (Strada Peștelui).**

Adunarea generală anuală a societății de patronaj din loc se va ține în 16 Martie 1918 la 5 ore d. a. în palatul tribunalului din loc. Președintele ei dl procuror Dr. Wiedorn A. a convocat pe membrii societății pe această zi. Pe lângă afacerile curente Ser. Sa Dr. prinț Hohenlohe C. va vorbi despre tema: „statul și tu“. Pe lângă membrii societății sunt binevăzuți toți aceia cari se interesează de mersul acestui așezământ de ocrotire al copiilor scăpătați.

Dar pentru orfelinat. Pe seama orfelinatului ce se va înființa în Sibiu, unde mulți copii fără părinți vor găsi adăpost împotriva foamei, frigului și lipsei de îmbrăcăminte a dăruit brutarul pecul d-l *Ivan Schiopu* din Borgoprund 100 Cor.

Ficior de împărat. Luni dimineața Sibienii, precum și locuitorii altor orașe unde sunt multe cătane, s-au trezit în bătaia tunurilor. Au dat 101 pușcături în semn că luminata noastră împărăteasă Zita a născut un ficior. Să trăiască la mulți ani.

A murit profesorul Octavian Bonfiniu Banfi. În cercul luminașilor profesori dela Blaj a izbit din nou moartea nemiloasă. De astădată s'a stins unul dintre cei mai vrednici dascăli bătrâni ai vestitelor școli românești, Octavian Bonfiniu Banfi. Răposatul a fost ca o făclie vreme de aproape 40 de ani. Elevii cari au ieșit de sub mâinile sale erau înzestrăți cu o aleasă știință a limbilor clasice, a limbei latine și a celei grecești. Avea darul neîntrecut de-a trezi interes deosebit pentru învățarea celor mai seci regule ale gramaticei grecești și de-a plesni aspru cu vioiciunea spiritului său pe elevii mai leneși ori pe aceia, cari cutezau să toarcă mai departe firul unui episod minunat din Omer sau Virgil. Era un profesor strict, neierător față de elevii leneși și cu toate astea pentru toți aceia, cari ne-am strecurat pe sub aripile primitoarelor școli din Blaj, icoana profesorului Banfi a rămas împrejmuită de întreagă dragostea și recunoștința noastră. D-zeu să-l odihnească în pace pe neobositul muncitor din agrul culturii românești.

Oameni buni, să știți, că nu sunt strigoi. Intr'un număr trecut al gazetei noastre am povestit, ce au dat să facă niște femei rătăcite cu trupul unei moarte din Mândruloc, pe care o bănuiau, că s'a schimbat în strigoaie. Acum ne vine știrea despre o faptă tot așa de nesocotită a românilor din Berechiu, o comună din cîmitatul Aradului. Înainte cu o săptămână a murit a-decă o femeie bătrână văduva lui Bodea Barbura. Noaptea oamenii au ținut priveghi lângă moartă. Mai multe muieri însă au zis, că răposata e strigoaie și că va umbla din mormânt pela casele oamenilor. Cei cari erau la priveghi s'au speriat, ba chiar și fectorul moartei s'a umplut de groază. S'au înțeles deci cu toții să pustiască duhul cel rău din moartă. Au luat astfel un cuiu ascuțit dintr'un piepten cu care se deapănă fuiorul și l-au străpuns în inima bătrânei moarte. Dar nu s'au mulțumit numai cu atâtă ci au amestecat câte un pumn de ovăs, de cânepă, de tărăte și de făină și l-au presărat în sicriul (copărșeul) moartei, ca să nu se scoale până nu va alege fir de fir cele amestecate. În sfârșit o femeiă mai „okoșă”, nevasta lui Todor Buzgău a legat cu spini picioarele moartei, ca să nu poată umbla dacă s-ar scula din mormânt.

Când au auzit jandarmii de întâmplarea asta fioroasă și păgânească au prins pe făptuitori și i-au băgat în temniță. Sărac neam românesc, că trebuie să roșești de rușine, când cetești astfel de lucruri, cari ne fac de râsul și batjocura streinilor. Trebuie să învețe odată și poporul nostru, că nu sunt strigoi și că cine a murit, mort este până la judecata cea din urmă. Strigoaie fără de lege sunt acele muieri vii, cari necinstesc pe cei morți și cari tocmai de aceea ar trebui pedepsite aspru, ca să fie de învățatură.

Un milion de copii nu umblă la școală în țara noastră. O veste tristă publică ministerul de culte (școli) al țării noastre. Anume, în vremile aceste grele, un milion de copii nu umblă la școală, deoarece nu sunt învățători destui și astfel ei vor rămâne fără de cunoștință atât de folositoare a cărții. În chipul acesta crește tot mai însăspăimântător numărul analfabetilor, a celor cari nu știu să scrie și să cetească. În veacul luminii, când chiar și dreptul de vot e legat de știință de carte, faptul acesta e deosebit de dureros pentru români, între cari atâtă învățători nu mai sunt la vedere lor.

Împărțirea timpului de vară. Ministrul a poruncit, că începând din 1 Aprilie până la 29 Septembrie anul acesta, orologul pentru de-a ne ține și noi de împărțirea vremii pentru Europa din mijloc, va fi dat înainte cu 1 oară (60 minute). Socoata cea nouă va începe la 2 ore dimineață, după împărțirea de acum, care ceas va avea să se țină de 3 ceasuri, și se sfărșește la 29 Septembrie la 3 ore dimineață, după împărțirea cea nouă. La 29 Septembrie anul acesta ceasul 2 de dimineață va fi bătut prin urmare de douăori, așa încât 5 bătaie se va însemna cu 2 A, iar cealaltă cu 2 B. După aceea timpul va urma regulat înainte.

Trupele armatei austro-ungare au intrat în Siret. Pe urma per tractărilor de pace cu România, începând cu ziua de 7 Martie armata română s'a retras de pe pământul ce-l ținea ocupat în Bucovina. Astfel trupe austro-ungare au intrat în orașul Siret.

Pedepsit din pricina că a ponegrit pe un ofițer român mort. În zilele trecute s'a judecat de către tribunalul din Arad un proces foarte interesant. Anume bătrânul Moise Laslo a părăsit pe un funcționar ungur cu numele Nádas Emil pentru că a ponegrit pe fiul său, care a fost ofițer în armata noastră și a căzut mort pe câmpul de luptă. Nádas a zis atunci următoarele cuvinte:

— „Bine că a murit, încă avem cu un român mai puțin“.

Pe tatăl ofițerului român l-a durut mult această vorbă deoarece l-a iubit mult pe fiul său, care și ca ofițer s'a luptat vitejește. L-a părăsit deci pe funcționarul ungur. Judecătoria însă nu a găsit în cuvintele lui Nádas nici o vină, dar tribunalul l-a osândit acum să plătească 60 cor. pentru că a ponegrit amintirea unui ofițer căzut ca erou.

Dela Petrograd la Moscova. O poruncă dată în vîlăg de Lenin vestește în chip oficios, că deaici înainte capitala împărătiei rusești se va strămuta din nou dela Petrograd la Moscova. Aceasta a fost de altfel multă vreme capitala împărătiei muscălești, până ce țarul Petru cel Mare, a pus temelie orașului *Petrograd* (orașul lui Pătru) pe teritoriul mării baltice, de unde și-a întins Rusia apoi brațele, pentru a cuprinde între ele, atâta de țări și popoare, ce s'au deslipit acum dela sinul ei, unde erau amenințate să li se taie răsuflarea. Toate gazetele guvernului și alte foi se vor tipări de-acum înainte în vechea și totuși nouă capitală rusească.

O bivolă pierdută. Subscrisul din 1 Ianuarie 1918 din comuna Gusu-Kisludas mi-a fugit o bivolă de 5 ani de statură mijlocie la urechea stângă de desubt are o tăietură ca o mușcătură de clește. Aflătorul pe lângă întreținere va căpăta și un dar de 50 cor.

Gusu-Kisludas, în 5/III 1918 cu stima: Ioan Staicu, paroh gr.-cat.

Cinematograful Apollo. Programul pentru luna aceasta e următorul. În 12—13 Martie Viață pentru viață. În 14—15 Martie Parapleul lui Sân-Petru. În 16—17 Fred Roll partea I. În 18—19 Acorduri amețitoare. În 20—21 Martie Tabăra de noapte. În 22—23 Pribeagul din miezul nopții, (un film strălucit în colori, 3 acte). În 24—25 Martie cultivarea mătasei în Japonia și Logia Nr. 13. În 26—27 Martie Fedora. În 29 Martie Viață și patimile lui Iisus Cristos. În 30—31 Martie Un strop de venin (dramă cu detectivi).

Publicație Societatea „Consortium“

din Királyhalma (Nagyküküllő)
aducem la cunoștință că în 1918 Aprilie
8 st. n. își ține:

Adunarea gen. de primăvară
și prin aceasta își concheamă și membrii.

Obiectele:

1. Modificarea statutelor, revizuirea rațiocinelor, alegerea comitetului, a funcționarilor și propunerii.

Királyhalma, în 6/III 1918.

1—2 Direcțiunea societății.

Anunț de căsătorie.

Un tânăr în vîrstă de 24 de ani pantofar care a învățat meseria în București scutit de serviciul militar, dorește căsătorie cu o domnișoară sinceră și cu ceva avere La dorință să se alăture și fotografia.

Cei interesați să se adreseze la acest ziar, sub numele „Pomul verde“.

Pentru răspuns să se pună și mărci postale.

1—3

Avis!

„ECONOMUL“ institut de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludo și Aiud.

Affiliate 7 reuniuni de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.

Reserve: Patru sute de mii coroane.

Depunerii: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primeste depunerii cu etalon favorabil și cu procent urcat pentru biserică și alte așezăminte culturale. Imprumută pe cambii, hipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte căutate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește transacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole.

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Susține: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Sfat de drept gratuit pentru țărani“ și „Un orfelinat de fete, victime ale răsboiului.“

1—

Publicațiune!

Să află de vânzare

o moșie de ca. 450 jugăre

catastale în Cottul Alsófehér. Informațiuni mai în detaliu dă Iosif Iustin Hosszu, oficiant agronom în Blaj (Balázsfalva). 3-3

Publicațiune.

Se află de vânzare 3-3

O casă parter

în opidul Blaj.

Informațiuni dă Iustin Iosif Hosszu, oficiant agronom, Blaj-Balázsfalva.

Cumpărăți și celiți

Călindarul de buzunar

pe anul 1918.

Scos de Tip. „Poporul Român” din Budapest.

Cel mai elegant și mai drăguț calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din răsboi, povesti, nuvele, îndrumări, măsuri și legi noi, despre ajutorul de stat, despre scumpirea biletelor de tren, despre nouile ordinații date de guvern în chestia bucatelor, creșterei porcilor, cari soldați pot fi retrăși de pe front, sosirea trenurilor, căi alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea: „Prescurile Palagiei”, de d. Septimiu Popa; „Inelul țiganului”; Poezii: „Viață”; „Mi-e frate”. „S-a dus a mea mândruță.” Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, — la „Poporul Român”, Budapest, VII., Ilka-utca 36. 3-10

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștință On. Public, că după un timp lung și greu întotdeauna-mă iarăș în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice pictură în ulei, în special bisericească: iconostase, icoane în orice mărimi, cruci, reparaturi a tot felul de icoane și înnoiri de iconostase.

După fotografii bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Conffe) și în ulei.

: Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire :

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu stîmă:

Nicolae Baciu, pictor

Agárbíciu-Szászegerbegy (Nagyküllő megye).

A ieșit de sub tipar: 3-3

Daniil D. Graur:

„Cultivarea viei, manuarea vinului, morburile și vindecarea lor.”

Se poate comanda dela „Asociație” din Sibiu—Nagyszeben.

Un preot

român dela sat caută o conducătoare de casă cu 1 April. Să se priceapă bine în ale economiei casnice, onestitate și încredere se recere. Respectiva să nu râvnească la salar ci la o viață liniștită până la finea vieții.

Ofertele din preună cu pretensiunile și descrierea mai detaliată sunt a se adresa la administrația „Gazetei Poporului”. 3-3

Gazeta Poporului

publică anunțuri de orice fel: **vânzare de moșii, cumpărări felurite, oferte de căsătorie, reclame, bilanțuri și altele.** Slujind onorații clienți cu prețuri moderate și tipăritură limpede.

Deosebește „Gazeta Poporului”, astăzi poate cea mai cunoscută foale românească printre popor, cei interesați în privința aceasta, vor găsi în ea un practic mijloc pentru reclamă și schimb de interese comerciale. 3-5

Publicațiune.

Se esarcă cu 1 Januar 1919

o moșie de 415 jugăre

aflată în comitatul Alba-Inferioară.

Cu informațiuni servește Iosif Iustin Hosszu, oficiant agronom la Administrația centrală Capitulară în Blaj-Balázsfalva. 3-3

Salonul de pălării HANNA ADLEFF

Sibiu, Honterusgasse Nr. 8.

Am adus, alese fiind de mine, cele mai frumoase, elegante și mai nouă

Modele originale Vieneze de pălării

și invit pe stimatele Doamne cu toată onoare să binevoiască a mă cerceta pentru vedere și alegere. 1-3

Un taur de bivol,

de 3 ani se află de vânzare la

Johann Schmidt,

în Nouăsesc (Neudorf)
la Nr. căsii 25.

Se caută spre cumpărare:

100—150 Oi de prăsilă, care vor să fete în primăvară.

1 Păreche de hamuri de trăsură (Nemtești). 2-5

1 Car în stare bună, tare, pentru 2 cai, fabricație din Sibiu sau jur.

1 Jucărie cu federe (arcuri).

Adresa la administrația gazetă Poporului” sub deviza „Moșic.”

Prăvălie românească de galanterie

I. Gruia

Sibiu, Burgerg. (Str. Ocnei) 6

recomandă Onor. public românesc prăvălia să de galanterie, jucările și mărunțișuri.

Vânzare en gros și en detail.

Mare assortiment în oglinzi de diferite mărimi, portofele (bughelare), brișce, broșe, mărgele, inele, tabacheri, port-vizite etc. etc.

Mare depozit de hârtie de scris în toate mărimile și culorile, precum și bogată alegeră în hârtii decorative pentru dulapuri.

Rame de fotografii în diferite forme și mărimi! 7

Toate mărfurile se vând cu prețuri curente la

prăvălia universală

I. GRUIA

Sibiu—Nagyszeben, Str. Ocnei Nr. 6

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Convocare.

P. T. membrii „Cassei de păstrare“ (reuniune) în Săliște sunt invitați la a

XXXIII. adunare generală ordinară

conform §. 15 din statute pe Joi în 28 Martie st n. 1918 la 3 ore p. m. în sala festivă a școalei gr.-or. române din Săliște, pe lângă următorul

Program.

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcției.
3. Raportul consiliului de inspecție.
4. Staverirea bilanțului pro 1917, distribuirea profitului net și votarea absolutorului.
5. Urcarea capitalului social.
6. Modificarea §-lor 3, 10, 16, 21 și a alineatului 2 din § 8.
7. Alegerea a 2 membrii în direcție cu mandat de 6 ani.
8. Autorizarea direcției de a face eventualele schimbări reclamate de tribunalul reg. ca for comercial.

Domnii membri cu vot decisiv, — adeca aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor — sunt în sensul dispozițiunilor § 10 din statute rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 26 Martie, iar la institutele cari sunt membre la „Solidaritatea“, până în 24 Martie 1918.

Săliște, în 3 Martie 1918.

Direcția.

Active.

Contul Bilanț

Pasive.

	Cor.	f		Cor.	f
Cassa în numerar	239931·66		Capital societar	500000	—
Bon în Giro-Conto la Banca austro-ung.	6049·25		Fondul de rezervă	225645·79	
Cambii	303672·50		Fondul de binefaceri	52098·09	
Cambii cu acoperire hipotecară	127108·—		Fondul unui spital public în Săliște	93275·77	
Imprumuturi hipotecare			Fondul de penziune	49076·23	
Conturi curente cu acoperire			Depuneri spre fructificare	420095	88
Credite personale			Creditori	3988764	63
Efecte publice *)			Dividende neridicate	7863	39
Acții dela diverse bănci			Interese anticipate pro 1918	5856	—
Capitale elocate la alte bănci			Profit transpus din anul trecut	5076	25
Casele institutului			Profit net	2450·61	
Realități de vânzare				67696·06	70146
Imprum. din fond. de binefaceri					67
Depunerea înființ. spital public în Săliște					
Depunerea fond. de penziune					
Mobiliar	3800·—				
amortizare	400·—				
Debitori					
Interese trans. restante la împrum.					
	4997802	82			
				4997802	82

*) Din acestea efecte de stat N. K. 615854.—

Debit.

Contul Perdere și Profit.

Credit.

	Cor.	f		Cor.	f
Interese:			Profit transpus din anul trecut	2450	61
pentru depuneri spre fructificare	136671	83	Interese:		
Spese:			dela cambii	46422·68	
salare și bani de cvartir	41178·54		„ imprumuturi hipotecare	57373·56	
marce de presență	1345·—		„ credite de concurent	52203·63	
imprimeate, registre, porto, diverse	8416·78		„ credite personale	16017·77	
Contribuții:			„ efecte	82086·14	
directă	9559·37		„ capitale elocate la alte bănci	17254·49	
10% după interesele depunerilor	13667·19		Chirii	271358	27
Amortizări:			Proviziune, profit la monete și alte venite	3403	42
din casele institutului	1000·—			5173	08
din mobilar	400·—				
Profit transpus din anul trecut	2450·61				
Profit net	67696·06			282385	38
	70146	67			
	282385	38			

La finea anului 1916 au fost 328 membri, în anul 1917 au repăsat 2 membri, din nou a intrat 1 membru, la finea anului 1917 au fost 327 membri cu 2500 părți de fondare.

Săliște, la 31 Decembrie 1917.

Directiunea.

Dr. N. Calefariu m. p. - președinte, C. Herța m. p. dir. executiv, Dr. I. Lupaș m. p., Dr. I. Stoia m. p., D. Lăpădat m. p., D. Roșca m. p., I. Chirca m. p., I. Popa m. p., Petru I. Comșa m. p., I. Bârsan m. p., I. Răcuciu m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecție am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Dr. D. Borcia m. p.

I. Schitea m. p.

P. Glura m. p.

C. Criștiu m. p.